

Jessica Brockmole

Brieven van Skye

VAN HOLKEMA & WARENDORF

Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Houten – Antwerpen

Oorspronkelijke titel: *Letters from Skye*
Vertaling: Daniëlle Stensen
Omslagontwerp: Karin van der Meer
Omslagfoto soldaat: Stephen Mulcahey | Arcangel Images
Omslagfoto landschap: Kim in cherl | Getty Images
Omslagfoto vrouw: Mark Owen | Trevillion Images
Opmaak: ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 00 32253 4 | NUR 302

© 2013 by Jessica Brockmole
© 2013 Nederlandstalige uitgave: Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv,
Houten – Antwerpen
Eerste druk 2013
Oorspronkelijke uitgave: Ballantine Books, New York
This translation was published by arrangement with Ballantine Books,
an imprint of The Random House Publishing Group, a division of
Random House, Inc.

www.jabrockmole.com
www.unieboekspectrum.nl

Van Holkema & Warendorf maakt deel uit van
Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv
Postbus 97, 3990 DB Houten

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 Auteurswet 1912, juncto het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB, Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken dient men zich tot de uitgever te wenden.

Mijn adem,
mijn licht,
degene naar wie mijn hart toe vliegt.

Voor Jim

I

Elspeth

Urbana, Illinois, VS, 5 maart 1912

Geachte mevrouw,

Ik hoop dat u mij niet te vrijpostig vindt, maar ik schrijf dit om mijn bewondering uit te spreken voor uw boek *Vanuit het arendsnest*. Ik moet toegeven dat ik doorgaans niet echt in poëzie geïnteresseerd ben. Vaker ziet men mij met een beduimd exemplaar van *Huckleberry Finn* of iets anders met levensgevaar en ontsnappingen in de hoofdrol. Iets in uw gedichten heeft me meer geraakt dan alles wat ik de afgelopen jaren heb gelezen.

Ik heb in het ziekenhuis gelegen en uw boekje heeft me meer opgevrolijkt dan de verpleegsters. Met name dan die verpleegster met een snor zoals mijn oom Phil. Zij heeft me ook meer aangeraakt dan wie ook de afgelopen jaren, maar dat was veel minder opwindend. Gewoonlijk dring ik er bij de artsen op aan me te ontslaan zodat ik weer allerlei plannen kan gaan beramen. Vorige week nog heb ik het paard van de decaan blauw geschilderd en ik had gehoopt zijn terriër hetzelfde lot te kunnen laten ondergaan. Maar met uw boek in handen blijf ik hier graag, zolang ze me maar oranje gelatinepuddinkjes blijven brengen.

De meeste van uw gedichten gaan over het vertrappen van de angsten des levens en het beklimmen van de volgende top. Zoals u waarschijnlijk wel kunt raden, zijn er maar weinig dingen die mij de stuipen op het lijf jagen (afgezien van mijn behaarde verpleegster en haar alomtegenwoordige thermometer). Maar een brief schrijven, onuitgenodigd, naar een schrijfster zoals u, dat voelt als veruit mijn meest stoutmoedige daad.

Ik stuur deze brief naar uw uitgever in Londen en duim dat hij bij u belandt. En als ik ooit iets voor u kan doen als dank voor uw inspirerende poëzie, bijvoorbeeld het beschilderen van een paard, hoeft u dat alleen maar te zeggen.

Met veel bewondering,
David Graham

Isle of Skye, 25 maart 1912

Geachte meneer Graham,

U had de opschudding in ons postkantoortje eens moeten zien, iedereen kwam om me heen staan en keek toe hoe ik mijn eerste brief van een 'fan' las, zoals jullie Amerikanen dat zouden zeggen. Volgens mij dachten die stakkers dat afgezien van de eilandbewoners niemand mijn poëzie ooit onder ogen had gehad. Ik weet niet wat ze opwindender vonden – dat iemand inderdaad een van mijn boeken had gelezen of dat diegene een Amerikaan was. Jullie zijn toch allemaal bandieten en cowboys?

Ik moet toegeven dat ik enigszins verbaasd ben dat mijn bescheiden werkjes helemaal in Amerika beland zijn. *Vanuit het arendsnest* is een van mijn meest recente boeken en ik had niet gedacht dat het de oceaan al had kunnen oversteken. Hoe u er ook de hand op heeft we-

ten te leggen, ik ben erg blij dat ik niet de enige ben die dat verdraaide ding heeft gelezen.

Met dank,
Elspeth Dunn

Urbana, Illinois, 10 april 1912

Geachte mejuffrouw Dunn,

Ik weet niet waar ik draaieriger van werd – dat ik erachter kwam dat *Vanuit het arendsnest* een van uw ‘meest recente boeken’ is of dat ik antwoord kreeg van zo’n gerespecteerde dichteres. U heeft het ongetwijfeld heel erg druk met het bepalen van een metrum of het opstellen van een lijst met schitterende synoniemen (stralende, sprankelende, oogverblindende synoniemen). Ik doe niets anders dan banken beroven met de bende van Jesse James en de andere bandieten en cowboys.

Een vriend van me in Oxford heeft me uw boek toegestuurd. Tot mijn schrik en ongenoegen heb ik hier in de Verenigde Staten nog niets van uw werk gezien. Zelfs een grondige zoektocht in de universiteitsbibliotheek heeft niets opgeleverd. Nu ik weet dat er nog andere boeken op de planken van boekhandels liggen te wachten, zal ik mijn vriend moeten vragen er nog een paar te sturen.

Het verbaasde me te lezen dat mijn brief uw eerste brief van een ‘fan’ was. Ik was ervan overtuigd dat het een van de vele zou zijn, en daarom heb ik zo mijn best gedaan hem fascinerend en snedig te maken. Misschien zijn andere lezers niet zo stoutmoedig (of misschien impulsief?) als ik geweest.

Gegroet,
David Graham

PS: waar ligt in vredesnaam het Isle of Skye?

Isle of Skye, 1 mei 1912

Meneer Graham,

Weet u niet waar mijn prachtige eiland ligt? Belachelijk! Dat zou zijn alsof ik zei dat ik nog nooit van Urbana, Illinois had gehoord.

Mijn eiland ligt voor de noordwestkust van Schotland. Een woeste, heidense, groene plek, die zo prachtig is dat ik me niet kan indenken ergens anders te wonen. Bijgesloten is een tekening van Peinchorran, waar ik woon, met mijn huisje verscholen tussen de heuvels om het meer. U moet beseffen dat ik, om dit voor u te tekenen, om het meer heen moest lopen, het schapenpad op de heuvel hiertegenover op moest klimmen en een stukje gras moest vinden dat niet vol stond met heide of bezaaid was met schapenuitwerpselen. Ik verwacht dat u hetzelfde doet als u me een afbeelding van Urbana, Illinois stuurt.

Geef u les in Urbana? Of studeert u? Ik moet zeggen dat ik niet weet wat Amerikanen op de universiteit doen.

Elspeth Dunn

PS: het is trouwens 'Mevrouw Dunn'.

Urbana, Illinois, 17 juni 1912

Geachte *mevrouw* Dunn (vergeeft u mij alstublieft mijn aanname!),

Tekent u even goed als u die prachtige poëzie schrijft? De tekening die u heeft gestuurd, is schitterend. Is er ook iets wat u niet kunt?

Aangezien ik absoluut niet kan tekenen, stuur ik in plaats daarvan een paar prentbriefkaarten. Een van het auditorium op de universiteit, de tweede is van de bibliotheektoeren. Niet slecht, hè? Illinois is waarschijnlijk het tegenovergestelde van het Isle of Skye. Geen berg te zien. Zodra ik van de campus af ben, zie je zover het oog reikt alleen maar graan.

Ik doe denk ik wat iedere Amerikaanse student doet. Studeren, te veel taart eten, de decaan en zijn paard kwellen. Ik zit in het laatste jaar natuurwetenschappen. Mijn vader hoopt dat ik dan medicijnen ga studeren en op een dag bij hem in de praktijk kom. Ik ben niet zo zeker over mijn toekomst als hij lijkt te zijn. Voorlopig probeer ik alleen in volle geestelijke gezondheid mijn laatste studiejaar door te komen!

David Graham

Isle of Skye, 11 juli 1912

Meneer Graham,

'Is er iets wat u niet kunt?' vraagt u. Nou, ik kan niet dansen. Of leerlooien. Of een houten ton maken of met een harpoen schieten. En ik ben niet bijzonder goed in koken. Wilt u wel geloven dat ik laatst soep heb laten aanbranden? Maar ik zing vrij goed, kan met een geweer overweg, speel kornet (maar wie kan dat niet?) en ik ben zo'n beetje amateurgeoloog. En hoewel ik nog geen lamsbraadstuk fatsoenlijk kan klaarmaken al hing mijn leven ervan af, is mijn kerstpudding zalig.

Vergeef me mijn openhartigheid, maar waarom besteedt u al uw tijd (en geestelijke gezondheid) aan een studie waarin uw ziel en zaligheid niet liggen? Als ik de kans had gehad om te studeren, had

ik geen ogenblik besteed aan een onderwerp waarin ik niet geïnteresseerd was.

Ik ga er altijd van uit dat ik mijn dagen op de universiteit poëzie lezend zou hebben doorgebracht, omdat er nu eenmaal geen betere manier is om de tijd door te brengen, maar na me al die jaren te hebben voorgedaan als 'echte dichteres' zou een hoogleraar me nu waarschijnlijk niet veel meer kunnen leren.

Nee, hoe onbetamelijk het ook klinkt voor een dame, ik zou geologie hebben gestudeerd. Mijn oudere broer Finlay is altijd op het water en neemt dan stenen voor me mee, die glad zijn van de oceaan. Dan vraag ik me altijd af waar ze vandaan komen en hoe ze op de Buiten-Hebriden zijn beland.

Zo, nu kent u mijn geheime wensen! In ruil daarvoor zal ik uw eerstgeborene moeten nemen. Of ik neem genoeg met een van uw geheimen. Als u geen natuurwetenschappen zou studeren, wat dan? Wat zou u het liefste doen met uw leven?

Elspeth

Urbana, Illinois, 12 augustus 1912

Geachte Repelsteeltje,

Als u me kornet leert spelen, leer ik u dansen!

Ik vind geologie helemaal niet ongepast voor een dame. Waarom bent u nooit ontsnapt van dat eiland en gaan studeren? Als ik op een geologisch interessantere plaats dan Midden-Illinois had gewoond, had ik misschien een soortgelijke studie overwogen. Ik wilde altijd Amerikaanse literatuur studeren – Twain, Irving en dergelijke – maar mijn vader wilde niet voor me betalen als ik vier jaar 'verhalen ging lezen'.

Maar wat ik het allerliefst zou willen? Dat is een gemakkelijke vraag, maar niet eentje waarop ik graag antwoord geef. Ik ben bang dat u toch mijn eerstgeborene moet nemen.

David

Isle of Skye, 1 september 1912

Meneer Graham,

Nu heeft u mijn belangstelling gewekt! Wat wilde u altijd worden als kleine jongen? Zeekapitein? Circusacrobaat? Huis-aan-huisverkoper van parfum? U moet het me echt vertellen, anders ga ik speculeren. Ik ben immers dichteres en ik woon tussen mensen die in elfjes en geesten geloven. Ik heb een zeer levendige fantasie.

U vroeg me waarom ik niet ergens ben gaan studeren, en ik moet u iets bekennen. Het is heel gênant, denk erom.

Even diep ademhalen.

Ik ben nog nooit van Skye af geweest. Nog nooit van mijn leven. Echt waar! De reden, tja... ik ben bang voor boten. Ik kan niet zwemmen en ben zo bang dat ik het water ook niet in wil om het te leren. Ik weet dat u nu waarschijnlijk lachend van uw bureaustoel rolt. Iemand die op een eiland woont, doodsbang voor water? Maar zo zit het. Zelfs de aantrekkingskracht van de universiteit kon me niet overhalen voet aan boord van een schip te zetten. Ik heb het wel geprobeerd. Echt waar! Ik had me zelfs opgegeven voor een examen voor een studiebeurs. Mijn koffer was al gepakt. Finlay en ik zouden het samen gaan proberen. Maar toen ik die veerboot zag... hij zag er gewoon niet zeewaardig uit. Het klopt voor mijn gevoel niet, dat boten op het water drijven. Alle whisky van de wereld kon me niet aan boord lokken.

Zo! Nu kent u twee geheimen van mij. U weet over mijn belachelijke verlangen naar geologie en mijn nog belachelijker angst voor water en boten. Nu voelt u zich toch wel veilig genoeg om me uw geheim te vertellen. U kunt me echt vertrouwen, al was het maar omdat ik het niemand (behalve de schapen) kan vertellen.

Elspeth

PS: noem me alstublieft geen 'Mevrouw Dunn' meer.